

Forfatter: Topsøe, Haldor

Titel: BREV FRA: Topsøe, Haldor (1864-uu-19)

Citation: Topsøe, Haldor: "BREV FRA: Topsøe, Haldor (1864-uu-19)", i *Breve fra Haldor Topsøe under Indkaldelsen i 1864*, Trykt Som Manuskript, s. 11. Onlineudgave fra Danmarks Breve: <https://tekster.kb.dk/text/letters-002222865-000-shoot-L0022228650000007.pdf> (tilgået 18. juli 2024)

Anvendt udgave: Breve fra Haldor Topsøe under Indkaldelsen i 1864

Ophavsret: Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs Public Domain-erklæringen](#)

d. 19. Fmd. Kl. 1.

I Morges modtog jeg efter at have tilendebragt nogle Fourer-forretninger Dit Brev af 17. ds.; at det naturligvis glædede mig s. 12i høj Grad at se min egen lille Mamas Haandskrift, hehøver jeg vist ikke at fortælle Dig; naar Du skriver, saa kommer der virkelig saadan en Duft fra Hjemmet.

I Dit Brev opkaster Du en Del venlige og kærlige Forespørgsler, som jeg nu skal forsøge at besvare, endskønt de fleste egentlig er besvarede i et Brev til Carl, som jeg afsendte i Lørdags, og som I vist nu vil have læst.

Du mener, at jeg har været paa Fænø og Strib! Nej; jeg har kun været paa Hindsgaul; den første Bataillon af vort Regiment laa nogle Dage paa Fænø, men 2. Bataillon har stadig, naar den har forrettet Forposttjeneste, ligget i de Skove, som ligger paa Hindsgaul. Feltvagter og Piketter laa i Hindsgaul Skov og Reserven i Oxenvad Skov.

Uagtet Vejret af og til har været noget raakoldt, har min Hals dog Gud ske Lov endnu ikke været daarlig (den Medicin, jeg fik tilsendt, vilde jeg kun have for muligt paakommende Tilfælde), og det er et Bevis paa, at jeg i legemlig Henseende har haft meget godt af Feltlivet. Min Mave har ogsaa holdt sig i forholdsvis god Orden.

I Brevet til Carl fortalte jeg, at vi ved vort Compagni har faaet en Messe arrangeret, og saaledes faar jeg ikke alene god Middagsmad, men ogsaa rigelig Frokost og Aftensmad.

Naar vi ligger paa Feltvagt og Piket (det halve af Compagniet er paa Feltvagt og det andet halve paa Piket en Dag, og saa skifter det om) bliver Maden tillavet og serveret i Pikettet, og saa, naar de have spist der, afløse de de Officerer, som er paa Feltvagt, saaledes at disse ogsaa kommer op og spise. For at give Dig et Begreb om, hvad vi spiser, skal jeg levere Spiseseddel for nogle Dage:

Morgen (i Reglen Kl. 3½) The, Smørrebrød med Ost og Kød

Aftensmad (Kl. 9) ligesom Frokosten, men med The

Frokost (Kl. 9—11) Smørrebrød med Kød, saltede Sager, Ost og undertiden Kaffe

Middagsmad (Kl. 2—4) Æggesøbe Boeuf Kødsuppe Kogt Kød Sagosuppe Steg Risengrød Fricassè Jordbær (2 Gange)

Hvorledes bliver nu alt dette tillavet?

Vi har 4 Officersoppassere; een af dem (Slagtermester Jensen, „Overdunk“) staar for det meste, og de andre er bare Medhjælpere. Vi koger i store Blikspande og steger i to Blikpander, og de samme Kar gaar som Terrin, Ragoutfade o. s. v.

s. 13Maden er virkelig god, men meget kostbar, da vor Overdunk aabenbart ikke kender til alle de finere Husholdningsfif. Til en lille bitte Oksesteg brugte han en Dag ½ u Smør uden at kunne faa den til at give Sauce af sig; i 4 Dage brugte han 1 u The (! ! !), men nu maa han indskrænke sig til noget mindre. Vi bruger 6 i Tallet 1½ u Smør og 1 u hvidt Sukker om Dagen. Det er en forbigstret dyr Messe, men man er jo nødt til at holde den, da man ellers udsætter sig for ingen Mad at kunne faa.

Foruden vor Naturalforplejning (¾ u Kød og 1½ u Brød om Dagen), som koster os 5 Rdl om Maaneden, kommer Messen paa 5 Daler om Ugen. Dersom det bliver ved, er vi (o: Lt. Haar, Groth og jeg) enige om at nedlægge Protest, da den paa Als under Løjtnant Groths Bestyrelse ikke kostede mere end 12 Rdl + Naturalforplejning.

Men nu hører den vel op en af Dagene, da vi jo nu efter troværdige Mænds Sigende, (thi nogen officiel Underretning derom vente vi ikke før om en Ugestid) — have faaet Vaabenhvile, og om -dens Varighed vide vi intet bestemt, — det antages, at den varer til Begyndelsen af næste Maaned.

Oberst Kauffmann har jævnlig (4 à 5 Gange) været som Par-lamentær ovre hos Prins Friederich Carl; denne skal have ytret til ham under deres Forhandlinger: „Jeg skal gerne overbringe Deres Forslag, men jeg vil af min Evne søge at forhindre, at der sluttet Vaabenhvile, førend jeg har taget Fyen. Med min Armè har jeg med ubetydelige Tab tilkæmpet mig „glorreiche“ Sejre. Paa Fyen vil jeg ofre 2.000 Mand, saa jeg kan nok tage dem.“

[For Resten siden vi taler om Preussernes Tab, have Preusserne ikke lidt smaa Tab paa Als; Lt. Haar havde igaar Brev ovre fra Jylland fra sin Familie; her havde en preussisk Officer an-slaaet deres Tab ved Aisaffæren til 6.000 Mand! Men hvorvidt det er en blot løs Taxation, eller om det er begrundet paa officielt militære Beretninger, kan jeg naturligvis ikke sige.]

Der kom i Gaar Telegram fra „Rolf Krake“ om at være yderst paapassende og ikke lade sig paavirke af Berlingskes Efterretning om øjeblikkelig Vaabenhvile. Blot de nu vilde prøve paa at tage Fyen; dersom kun

Artilleriet og navnlig Besætningen i de fortrinlige (15) Skanser vilde gøre deres Pligt, Infanteriet er parat. Paa Hindsgaul f. Eks. staar der med 5 Minutters Varsel 18 Compagnier i kampmæssig Stand, og bag ved hele Forsvarslinien ligger betydelige Troppemasser concentrerede. Hvad Forsvaret af Kysten angaar, da er der foretaget betydelige fortificatoriske Arbejder; Løbegrave sno sig langs hele Hindsgauls Kyststrækning kun afbrudt af mægtige Skanser, som tildels er nedgravede i Bak-s. 14kerne. Det eneste, der endnu mangler, er — Kanoner! Bagved er der ligeledes anlagt forskellige Befæstninger; saaledes indtog vi i forgaars til Øvelse en Stilling, som er ganske fortrinlig, og hvorfra vi selv fuldstændigt dækkede kunde modtage en fremrykkende Fjende med en morderisk Ild.

Dersom Vaabenhvilen virkelig er kommen i Stand, bliver Regimentet naturligvis trukket tilbage til en eller anden Landsby, hvor vi kommer til at ligge i Hvilecantonnement.

Af Dit Brev ser jeg, at I har faaet lavet en Dolk til mig; jeg havde egentlig ikke troet, at del kunde lade sig gøre, da den Adresse, jeg opgav, var i højeste Grad mangelfuld; jeg købte mig derfor i Middelfart en almindelig Kniv, men jeg vil alligevel gerne have den anden tilsendt, da den er langt hensigtsmæssigere, og jeg allerede et Par Gange har været ved at tabe den anden ud af Lommen. Jeg fortryder aldeles ikke, at jeg har faaet den lavet, da jeg stedse har ønsket mig en saadan.

Dersom I endnu ikke har afsendt Pakken, vil jeg gerne foruden følgende Ting, som jeg har opregnet i Cederfelds Brev 1) Kort over den nordlige Del af Fyen (Mansa) 2) mit Exemplar af Dumas philosophie chimique 3) Kort over Jylland (∴: dersom der er Vaabenhvile, bryder jeg mig ikke sønderligt derom; i al Fald behøver det ikke at være klæbet paa Lærred, men kun være som det, vi har hjemme) have tilstillet „Dandserinden“ og „Amor og Psyke“ samt ½ u Tobak og 25 Cigarer (Pluribus). Du skal derimod ikke sende nogen Fødevarer; Messen har en vældig Beholdning af sligt, tilsendt Løjtnant Sigetti fra hans Forlovede i Svendborg. At jeg naturligvis er min søde lille Mama lige saa taknemmelig for hendes kærlige Tilbud i denne Retning, som om jeg havde modtaget det, behøver jeg ikke at sige.

Du skriver, at jeg skal gemme mit Indrulleringsbevis; det kan jeg ikke, da jeg ikke længere har det. Jeg fik det tilsendt fra Major Schüdtler, medens vi laa paa Kathrinebjerg, men jeg skrev kun mit Nummer op og lod saa Beviset skytte sig selv; jeg havde nok at passe paa i Forvejen, og en af Løjtnanterne sagde, at det var komplet overflødigt, naar jeg blot vidste mit Indrullerings-nummer, som er Litra G. No. 3259.